

LOBA KIITUSEKS

Lobisedes ei pea tõde esitama. Lobisemine on mängu triumf elu üle, kui ainult oskajad lobisejad on.

KAUR RIISMAA

Von Krahli teatri „Sa oled täna ilusam kui homme“, lavastaja Lauri Lagle, helikujundaja Jakob Juhkam, valguskujundaja Siim Reisspass, kostüümikunstnik Jaanus Vahtra. Mängivad Marika Vaarik, Mari Abel, Katariina Tamm, Rasmus Kaljujärvi, Jörgen Liik, Markus Truup ja Ingmar Jõela. Esietendus 12. IX Sakala 3 teatrimajas.

Need näitlejad tunnevad ennast hästi, ja tunnevad teist näitlejat hästi, mitte laval, laval mitte alati, aga elus.

„Kes need on niisugused?“ – „Mingid inimesed.“ – „Mis nad teevad seal?“ – „Näed ju, tulevad, vasakult ja paremalt, istuvad laua taha.“ – „Aga ...“ – „Küll sa pärid palju. Vaata natuke.“ – „Hommikust“ – „Hommikust.“ – „Oo, näe.“ – „Mis te teete?“ – „Vaatame.“ – „Ahaa, istuvad.“ – „Ta sai kohe aru.“ – „Oled varemgi istunud?“ – „Kuidas?“ – „Et oled ka istunud, nii nagu nemad?“ – „Nooremana.“ – „Mis sa ütlesid?“ – „Ah?“ – „Et mis sa ütlesid?“ – „Misse? Aa, ei, seda, et jaa, nooremana istusin ka.“ – „Kinni?“ – „Mh?“ – „Ei, loll nali.“ – „Hea on kuulata.“ – „Mis mõttes?“ – „Noh, räägivad, ei millestki nagu.“ – „Jaa, mingi mersu. Põhja polnud all.“ – „Mul kohe kõrvad puhkavad.“ – „Lobisemise eest meil ...“ – „Teatris ainult lobisetaksegi.“ – „Ei lobiseta ju, kõik on puha kujund ja.“ – „Teatris kirjutatakse nii, et näitleja edastab infot stseeni sisu, enda tegelase ja teiste tegelaste kohta. Stseen algab, stseen areneb ja siis stseen lõppeb.“ – „Lõhnab?“ – „Misse?“ – „Et lõhnab?“ – „Kus?“ – „?“ – „Ma ei saanud aru. Noh, infot antakse.“ – „Kuidas jäite rahule kohaga Antsu Grill?“ küsis mult ükspäev telefon. – „Aga sa annad allteksti. Tegelikult esitad sa küsimuse oma salaarmastusele: kas sa jäid rahule? Kohaga. Minuga. Niimoodi käib tekst. Sa ütled midagi, aga mõtled midagi muud.“ – „Miks sa siis ei küsi?“ – „Misasja?“ – „Et kas sa tahad minuga koos elada. Minuga koos asju teha. Miks sa ei küsi?“ – „Mina küsingi. Aga teatris ei küsita.“ – „Vaadake, ta tegi midagi seal!“ – „Mis ta tegi?“ – „Oot, mööda läks, ma ei näinudki nüüd.“ – „Miks teatris ei küsita siis? Ma küll küsiks.“ – „Sina küll, aga su tegelasel on hirm äkki, et küsid valel ajal õige küsimuse – noh, oli vaja, kõik lendab uppi.“ – „Küll sa seletad palju, ma ei saa üldse jälgida.“ – „Küll lobisemist on hea kuulata. Keegi ei proovi allteksti teha.“ – „Me võiks ka rohkem sundimatult lobiseda, tunda huvi teise inimese vastu. Miks sul näiteks sellised sokid alati jalas on?“ – „Millised?“ – „Kas need on sul kootud või?“ – „Kas su kootud sokid on mingi sümbol? Kas sa väljendad oma sisimat toetust Eestimaa lammastele?“ – „Need on Leedu sokid.“ – „Kas lambal on rahvus?“ – „Ainult lammastel ehk ongi rahvus.“ – „Ära ägestu.“ – „Kurjus on alati sümboliline.“ – „Headus on ka. Äkki mul on koeravillast sokid, aga sina ütlesid kohe, et lambad on. Varakristlane.“ – „Kuulge nüüd, oh kuulake! Majakovskit loeb.“ – „Deklameerib.“ – „Misse?“ – „Deklameerib, ta ei loe mõtet, vaid rütmi. Näitlejad loevad alati rütmi.“ – „Ei ole nii, mõni loeb ikka mõtet ka.“ – „Sa muudkui säraks ise, aga teised tahavad ehk kuulata ja vaadata.“ – „Kas mõni sümbol ka tuleb?“ – „Muidugi tuleb, teatris ei saa muidu. Ja kui sümbolit ei ole, siis on kogu etendus kokku sümbol. Sotsiaalne kommentaar päevapoliitilisel teemal. Kui hinge ei kriibi, siis ei müü.“ – „Mulle meeldis nende lobisemist kuulata rohkem.“ – „Hingevalu ei tohiks seada teatri ellujäämise garantiiks.“ – „Hingevalu on ainus garantii.“ – „Sa saad aru küll.“ – „Ei saa.“ – „Saad küll.“ – „Ei saa.“ – „Ta tahab väljendada oma muret selle üle, kuidas kõik inimese ümber on sümbol, miski ei tähenda enam seda, mis ta on, ainult midagi muud. Laen tähendab laste rõõmu, kokakoola nooruslikkust ja koosolemist, valimised viimast võitlust valguse ja pimeduse vahel.“ – „Vanasti panid sedeli kasti ja kastist tuli ikka Brežnev välja.“ – „Ah, kõik oli lihtsam, kui ma noor olin.“ – „Me vist lobisesime rohkem, ja hea oli, miski ei muutunud, nüüd ärkad hommikul üles ja õhtuks elad hoopis teises maailmas.“ – „Vaata-vaata, nüüd tuleb arengukaar. Tegelane tahab midagi, teised ei taha, et ta tahaks, konflikt.“ – „Kas sellest sõltub midagi?“ – „Tema elu. Nende suhted. Kõik sõltub sellest hetkest.“ – „Veame kihla, et ta on lõpus ikka elus ja tuleb kummardama?“ – „Näitleja tuleb, aga

tegelane võib olla surnud juba.“ – „Kuni järgmise etenduseni.“ – „Kuni järgmise etenduseni, jah.“ – „Ma vist ei tahaks, et tegelane areneb. Ma tahaks tulla teatrisse ja kuulata inimesi rääkimas „tollest aastalõpupeost“, aga kõik on juba lõppenud, aasta vahetus ära ja midagi ei juhtu. Siis juhtus. Mõtles, kõrvad puhkavad.“ – „Kes see lavastas selle?“ – „Ma ei tea, ma ei vaadanud. Ma ei taha ette teada, mis juhtub ja kas juhtub.“ – „Et kas tegelane saab surma, määratakse rasvaga kokku või vaatab pikalt üle saali helimeest ja ütleb siis mõtlikult: „Vihmale pöörab.“ Ja kõik mõistavad, et ta tegelikult mõtleb oma ema peale ja tahab mehest lahutust.“ – „Sa oled hakanud teatrist aru saama.“ – „Mõnikord on konflikt ju huvitav vaadata.“ – „Vahel küll. Kui eriti kehv tükk on.“ – „See nüüd kisub küll sümboliks, olge vait!“ – „!“ – „Tsst.“ – „?“ – – – „Nüüd võib ...?“ – „Jaa, nüüd võib. Kujund oli ära.“ – „Mis see tähendas?“ – „Vestlus kahe inimese vahel on sama habras kui õhkõrn linik, mida nad teineteise vahel lennutasid. Kas sa nägid, millest nad kinni hoidsid?“ – „Mina ei näinud.“ – „Just nimelt. Kas sõna või tähendus tekib ütleva peas, tema keelel, õhu vibratsioonis, sinu kõrvas või sinu ajus? Ükskõik milline on vastus, sa ei näe neid hetki või niite. Ja ometi.“ – „Ometi mis?“ – „No see sümbol tekkis ainult sinu peas, ma arvan, et kunstnik tahtis lihtsalt midagi taolist katsetada. Või olid linikud odavad.“ – „Just-just, sa ise panid sinna tähenduse külge.“ – „Ja kas selles on midagi halba? Elus surutakse mulle kujund peale, teatris võin ma rahus interpreteerida.“ – „Ahaa, sa ütlesid: teatris. Kui ma lähen teatrisse, tahaks ma ära unustada, et see on teater. Sest, olgu peale, sümbolid, jah, pressivad pähe, olgu peale, aga ma pean ka istuma teatud kombel, teretama tuttavaid ...“ – „Maskiga ei tunne nad sind ära.“ – „Jajaa, aga teater on sama hea kui politseistaap või haigla. Ta on repressiivne asutus. Mulle nii meeldis näha ja kuulda neid inimesi lihtsalt lobisemas, neil oli hea olla, kõik on sõbrad, tuttavad, neil on omad hõõrumised mingist varasemast ajast. Aga nad viskavad nalja, lõõbivad, keegi korraks puistab südant, aga ma ei tunne, et ta puistab mingi misanstseeni pärast südant.“ – „Sa mõtled, et ... noh, kõik, mis laval juhtub, on oluline. Ükski sõna või tundevärelus ei tohi olla liiast.“ – „Elus on kõik liiast. Ma arvan, mingi, mingi üheksal juhul kümnest me ütleme midagi ainult seepärast nii, et me ei oska täpselt sõnastada. Kõik on vale. Kõik, mis ma ütlen praegu, on vale, ainult seepärast, et ma paremini ei oska.“ – „Lobisedes ei pea tõde esitama. Lobisemine on mängu triumf elu üle, kui ainult oskajad lobisejad on.“ – „Need näitlejad tunnevad ennast hästi, ja tunnevad teist näitlejat hästi, mitte laval, laval mitte alati, aga elus. Nad on väga oskajad lobisejad.“ – „Mida me nü ...“ – – –

Etenduse kestus 2 tundi ja 15 minutit.